

Предоставяне на дерогации от Регламент (ЕС) 2021/2115 по отношение прилагането на Стандартите за добро земеделско и екологично състояние на земята № 7 и 8 през годината на заявяване 2023.

Стандартите за Добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС) представляват набор от европейски стандарти (познати също като „условност“), които допринасят за опазването и подобряването на околната среда и климата. Земеделските стопани трябва да спазват изискванията на тези стандарти в своите стопанства, за да получат финансово подпомагане по съответните интервенции на Общата селскостопанска политика.

На 27 юли 2022 г. Европейската комисия прие Регламент за изпълнение № 2022/1317 за предоставяне на временни и краткосрочни дерогации от Регламент (ЕС) 2021/2115 относно правилата за прилагане на:

- ДЗЕС 7 „Редуване на културите (сеитбооборот) върху обработваема земя, с изключение на култури, отглеждани под вода“ и
- ДЗЕС 8 „Минимален дял земеделска площ, предназначена за непроизводствени площи или обекти“.

Прилагането на ДЗЕС 7 и ДЗЕС 8 е предпоставка за опазване на почвения потенциал и подобряването на биоразнообразието в стопанствата, които са важни за осигуряването на дългосрочна устойчивост на земеделския сектор и запазването на потенциала за производство на селскостопанска продукция и храни.

Предложените дерогации целят да бъдат върнати и използвани за производство големи по размер площи, като по този начин се предостави възможност за постигане на максималния капацитет на Европейския съюз за производство на зърнени култури.

По изключение, на земеделските стопани се предоставя гъвкавост, за да използват наличната си обработваема земя за производство на храни, като същевременно се смекчи отрицателното въздействие на този избор върху околната среда и изменението на климата.

Дерогациите ще бъдат **временни и ще се прилагат само за 2023 година на заявяване**. Предвижда се освободените площи да се използват единствено за отглеждане на култури, които допринасят за осигуряване на продоволствената сигурност, като по този начин се намали ефектът от негативните последици, настъпили вследствие на военните действия между Русия и Украйна. От дерогацията са изключени култури, които обикновено се използват за производство на фураж и изхранване на животни (като царевица и соя). По отношение на ДЗЕС 7 производителите ще трябва да отглеждат култури, които са пряко свързани с осигуряването на продоволствената сигурност.

Прилагането на ДЗЕС 8 „Минимален дял земеделска площ, предназначена за непроизводствени площи или обекти“, и по специално първото изискване от стандарта, а именно:

– Минимален дял от най-малко 4% от обработваемата земя на равнище земеделско стопанство, предназначена за непроизводствени площи и обекти, включително земя, оставена под угар;

– Когато земеделски стопанин се ангажира да отдели най-малко 7% от обработваемата си земя за непроизводствени площи или обекти, включително земя, оставена под угар, в рамките на подобрена екосхема в съответствие с член 31, параграф 6, делът, с който се покрива спазването на настоящия стандарт за ДЗЕС, се ограничава до 3%;

– Минимален дял от най-малко 7% от обработваемата земя на равнище земеделско стопанство, ако това включва също междинни култури или култури, които обогатяват почвата с азот, отглеждани без използването на продукти за растителна защита, от които 3% са земя, оставена под угар, или непроизводствени обекти.

По отношение прилагането на дерогациите за ДЗЕС 7 и ДЗЕС 8 се въвежда задължение и се запазват основните базови изисквания за държавите членки както следва:

– Да насърчават производството на култури, които са предназначени за човешка консумация;

– Да насърчават изпълнението на еко-схеми и агро-екологични интервенции, които целят подобряване биоразнообразието и запазване производствения потенциал на почвите;

– Да приложат дерогациите единствено за „площи под угар“ (без дерогацията да се отнася за другите видове непроизводствени елементи), като площите не трябва да са били заявявани като угар за 2022 г.;

– Площите, освободени вследствие на дерогацията, не трябва да бъдат използвани за отглеждане на царевица, соя и дървесни видове с кратък цикъл на ротация.

– Особеностите на ландшафта трябва да се запазят;

– Забранено е рязането на живи плетове и дървета през размножителния период и периода на отглеждане при птиците;

– При възможност да се прилагат мерки за избягване на инвазивни растителни видове.

На площите, които ще участват в дерогациите, могат да се прилагат продукти за растителна защита.